

УДК 351

Т. В. КУЗНЯКОВА

СУТНІСТЬ, ЗАВДАННЯ І МІСЦЕ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНОМУ ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ

Визначено світові тенденції розвитку державного управління, встановлено особливості підготовки державно-управлінських рішень в сучасних умовах, встановлено основні завдання та принципи інформаційно-аналітичного забезпечення державного управління.

Ключові слова: державне управління, інформаційно-аналітична діяльність, принципи, методи, напрями, гнучкість, стратегічність, оперативність.

Determined global trends in governance, imposed peculiarities of managerial decisions in today's environment, set the basic objectives and principles of information-analytical support of public administration.

Key words: public management, information analysis and principles, methods, trends, flexibility of strategy, operational.

У зв'язку зі швидкими змінами соціальної реальності, пов'язаними з активним розвитком інформаційних технологій і громадянського суспільства, постає потреба в упровадженні нових моделей і нових підходів державного управління, заснованих на кооперації зусиль різних суб'єктів соціального та економічного розвитку задля досягнення спільних соціально значущих цілей, у соціальному консенсусі щодо даних цілей, гнучкості та опертивності реагування на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища тощо. Особливе значення при цьому займає якісне інформаційно-аналітичне супроводження управлінської діяльності, адже саме воно здатне надати науково обгрунтовані відповіді щодо формування стратегії соціально-економічного розвитку, реалізації окремих управлінських заходів та ухвалення конкретних управлінських рішень.

Аналітика та інформаційно-аналітична діяльність як об'єкт дослідження перебували в полі уваги таких українських науковців, як В. Бакуменко, В. Бебик, Т. Брус, С. Здіорук, А. Дегтяр, В. Дзюндзюк, Ю. Кальниш, О. Котуков, Г. Почепцов, Ю. Сурмін, Ю. Шаров та ін. Між тим, більшість наявних досліджень, описуючи інформаційно-аналітичну роботу, спираються на класичні моделі та способи реалізації державно-управлінської діяльності. При цьому малорозробленими представляються прикладні технології та процедури застосування аналітики за умов використання нових концепцій державного управління, зокрема, таких, як "Good Governance".

Метою статті є з'ясування сутності інформаційно-аналітичної діяльності, встановлення її ключових завдань і принципів у сучасних умовах упровадження нових концепцій державного управління.

Адміністративні перетворення, що наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. охопили безліч країн, включаючи Україну, викликані глобальною тенденцією переосмислення ролі і природи держави в сучасному світі і значною мірою спираються на парадигми “нового публічного управління” (New Public Management) та “нової публічної служби” (“New public service”), які націлені на модернізацію та гуманізацію державного управління, а також вирішення нагальних соціальних проблем.

Згідно з позиціями Г. Пітерса, старшого наукового співробітника Канадського центру розвитку державного управління, нові підходи до державного управління ґрунтуються на принципах широкої участі інститутів громадянського суспільства у прийнятті рішень, гнучкості, дерегулюванні внутрішніх взаємодій і використанні ринкових механізмів у зовнішніх взаємодіях [17].

У межах зазначених концепцій прийнято виділяти такі основні напрямки системної модернізації державноуправлінської діяльності:

- децентралізація державного управління, яка здійснюється шляхом передачі окремих повноважень і ресурсів на більш низький рівень управління або шляхом створення автономних структур, що мають власні можливості для вирішення покладених на них соціальних завдань;

- розвиток людських ресурсів і кадрового потенціалу, який передбачає реформування державної служби шляхом створення мотиваційних та інших основ для підвищення якості та рівня управлінської діяльності, пов’язаних з підвищенням рівня професіоналізму, універсальності, стандартів службової етики;

- покращання якості державних послуг шляхом створення нових “структур, орієнтованих на споживачів”, які будуть керуватися у своїй діяльності чіткими стандартами обслуговування громадян, задоволення їх соціальних потреб, чітко прописаними критеріями і показниками управління якістю послуг;

- удосконалення діяльності органів державного управління на основі оптимізації організаційних структур, створення мережі автономних державних організацій;

- широке використання сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій на основі формування національних мереж, що об’єднують локальні мережі регіонів, міністерств, відомств, агентств, що використовують міжнародні стандарти застосування інформаційних технологій, створення спеціальних центрів, що відповідають за впровадження і розвиток телекомунікаційних технологій у діяльності державних органів;

- оцінка результатів управлінської діяльності на основі впровадження системи комплексного моніторингу, що дозволяє оцінити якість і рівень роботи державного апарату, його ефективність і результативність, стандарти наданих громадянам послуг, задоволеність населення різними аспектами роботи державних структур [16].

Виділені напрямки та основні елементи модернізації системи управління, незважаючи на певну суперечливість, протягом останніх двадцяти років

поступово впроваджувалися в практику державного управління більшості розвинених країн [7].

Загалом, поєднання принципів і підходів “нового публічного управління” та “нової публічної служби” спричинило появу концепції “належного врядування” (“Good governance”) [18]. Важливо відзначити, що дана парадигма державного управління нерідко визначається як громадсько-державне управління, що певною мірою розкриває її реальну сутність і зміст, і зводиться до шести основних моделей взаємодії і спільного вирішення виникаючих проблем між державними та громадськими структурами:

Перша розглядає державне управління не лише з позицій проведення через законодавчу і виконавчу діяльність волі правлячих класів і керівних сил, а насамперед, з точки зору гармонізації відносин та організації справедливих взаємодій між різними суспільними групами, включаючи державу, бізнес, некомерційний сектор. Виконавча влада виступає тут як впливовий і авторитетний політичний суб’єкт, здатний стати вище інтересів кожної окремої групи і сприяти виробленню між ними компромісного рішення [15].

Друга розглядає державне управління, в першу чергу, на мікрорівні як набір певних політичних практик співпраці між державними структурами та інститутами громадянського суспільства, які дозволяють спільно, на умовах соціального партнерства вирішувати конкретні проблеми в галузі екології, охорони здоров’я, освіти, розвитку території, житлового та дорожнього будівництва тощо [14].

Третя розглядає громадсько-державне управління головним чином на мезорівні через призму формування стійких мережевих структур і правил взаємодії між включеними в них суб’єктами діяльності, які виникають і функціонують з метою узгодження взаємних інтересів і соціальних устремлень, а також спільного вирішення спільних завдань [8].

Четверта розглядає державне управління здебільшого на макрорівні з точки зору зміни головних принципів публічного управління і формування нової ідеології та моделі взаємодії між державою та суспільством, що включають:

- передачу права надання багатьох державних послуг на конкурентній основі недержавному сектору;
- надання права вибору споживачам державних послуг, а не їх обслуговування [11].

П’ята розглядає громадсько-державне управління в контексті відновлення зв’язку між управлінням і політикою, закликаючи орієнтуватися при прийнятті управлінських рішень на широкий спектр суспільно-політичних проблем і загальну стратегічну лінію політичного розвитку країни, на дотримання демократичних і правових процедур прийняття та реалізації управлінських рішень [2; 4].

Шоста розглядає державне управління з позицій морально-етичного, гуманістичного виміру управлінського процесу, включаючи його політичну складову. У цьому контексті особливого значення набувають законність, демократичність, довіра, відповідальність, справедливість, чесність, а також інші

фундаментальні ідеї, цінності та соціальні смисли, що додають легітимності всій системі державного управління [12].

Термін “належне врядування” також часто використовується в розумінні “управління без уряду” в рамках концепції політичних мереж, яка розглядає в якості основних суб’єктів прийняття рішень об’єднані для вирішення нагальних суспільних проблем в єдину управлінську мережеву структуру урядові та неурядові організації [10]. Важливим аспектом нового бачення системи державного управління є визнання чиновництва не просто виконавцями рішень, вироблених політиками, але й безпосередніми учасниками їх прийняття і пошуку ефективних шляхів їх здійснення. У зв’язку з цим на перший план висувається питання якості прийнятих рішень та їх належного інформаційно-аналітичного забезпечення.

Відзначимо, що концепція “належного врядування” передбачає абсолютно нові підходи до ухвалення рішень, перехід на позитивну консолідацію, засновану на партнерстві та співробітництві [6]. Це передбачає відхід від практики використання тиску, а також від конфронтаційної ідеології у відносинах зі своїми опонентами. Звідси випливає необхідність упровадження в повсякденну політичну і соціальну практику цінностей демократичної правової держави, створення соціальних і політичних умов для реалізації індивідуумом свого творчого потенціалу. Головне в переході на позитивну концепцію консолідації суспільства, засновану на партнерстві і співробітництві, – це націленість на створення сучасного суспільства, сучасних інфраструктур і формування нової людини, що обумовлює необхідність дослідження рішень, що розробляються, з точки зору:

- відповідності їх процесу модернізації країни;
- відповідності стратегії розвитку окремої території;
- виявлення суб’єктів, незацікавлених в ухваленні відповідного рішення;
- установа головних стейкхолдерів, суб’єктів, зацікавлених у прийнятті відповідного рішення;
- виявлення зовнішніх і внутрішніх факторів, що можуть гальмувати реалізацію ухваленого рішення.

Мета такого аналізу – забезпечення процесу “управління майбутнім” через оцінку відповідності рішень, що розробляються, стратегічні цілі розвитку, а також знаходження “точок дотику” в різних суб’єктах розвитку (економічних, політичних, соціальних агентів) з тим, щоб об’єднати їх зусилля для досягнення спільної мети – покращання якості життя на відповідній території. Під час проведення аналізу велике значення має оцінка:

- соціального стану та самопочуття населення;
- рівня соціального та політичного діалогу, а також соціального партнерства;
- соціальних проблем, що турбують населення в першу чергу;
- особливостей політичної ситуації;
- особливостей економічної ситуації;
- ступеня задоволеності населення діяльністю владних структур різних рівнів;
- нинішнього стану процесу взаємодії різних суб’єктів розвитку;

– суперечностей і тенденцій у розвитку функціонуючої системи владних відносин тощо;

– ефективності рішень, які ухвалювалися раніше [13].

Говорячи про якісне інформаційно-аналітичне забезпечення державноуправлінської діяльності в сучасних умовах, доцільно звернутися до робіт американського науковця І. Ансоффа [1]. На основі аналізу системних завдань, вибору стратегічних позицій, приведення потенціалу організації у відповідність з мінливістю середовища він виділяє чотири напрямки в розвитку систем управління, пов'язаних зі швидкістю зміни в навколишньому середовищі. Серед них:

1) управління на основі контролю рівня і якості виконання. Цей тип управління, на його думку, успішно діє в період, коли середовище достатньо статичне. У цій ситуації будь-який реальний план, який спирається на чіткий аналіз наявних ресурсів і адекватно поставлених ним завдань, безумовно, підлягає виконанню. Якщо цього не відбувається, то відповідальність за невиконання плану несе виконавець, на якого і покладається основна провина за його зрив. Це видається цілком логічним, якщо умови, в яких повинен виконуватися план, нічим не відрізняються від умов, в яких він створювався;

2) управління на основі екстраполяції, коли темп змін збільшується, але майбутнє все ще передбачувано за рахунок знання минулого і того, що майбутні зміни вкрай незначні і не роблять принципове значення на розвиток ситуації;

3) управління на основі передбачення змін, коли виникають несподівані явища і темп змін помітно прискорюється, але ще можливо передбачити основні тенденції і визначити реакцію на них;

4) управління на основі прийняття гнучких екстремних рішень, які формуються в умовах, коли неможливо вчасно передбачити виникнення нових завдань.

Саме так представляється сучасне державне управління. Новий підхід до управління передбачає більш активне втручання суб'єктів управлінських дій у соціальні процеси, що виходять за рамки їхніх організаційних структур, і характеризується такими основними діями і кроками:

1. Формулювання в програмі своєї діяльності конкретної проблеми, яка повинна бути вирішена методами управління.

2. Визначення основних характеристик бажаної ситуації, в рамках якої можна реалізувати через деякий час свої цілі і досягти вирішення поставлених перед організацією проблем.

3. Виявлення та інвентаризація всіх протидіючих сил, умов і факторів, які можуть перешкоджати рішенням намічених завдань.

4. Опрацювання рішень, націлених на ослаблення протидіючих сил і чинників, визначення необхідних ресурсів для їх нейтралізації і мінімізації можливих ризиків.

5. Виявлення та аналіз сил і чинників, які сприятимуть вирішенню поставлених завдань і досягненню бажаної ситуації, здатної максимально наблизити реалізації намічених цілей.

6. З'ясування та визначення дій, спрямованих на активізацію і посилення сил і чинників, здатних переломити ситуацію на користь створення додаткових можливостей для вирішення намічених завдань.

І вже на основі врахування всіх зазначених вище моментів намічається послідовність кроків для досягнення бажаної мети.

Важливою частиною управління і передумовою для прийняття якісних управлінських рішень також є аналіз рішень і заходів, які вже були реалізовані, впроваджені.

В американській практиці прийняті певні способи і форми такого аналізу:

1. Внутрішній контроль вартості, ходу робіт, ефективності та результатів реалізації.

2. Перевірка результатів зовнішніми аудиторами.

3. Аналіз якісних показників діяльності (соціальних, економічних ефектів тощо).

4. Використання експериментів, аналізу часових рядів і синтезу для оцінки рівня, на якому робота, що проводиться, забезпечує досягнення намічених результатів.

5. Використання методу аналізу витрати-вигоди для порівняння цінності отриманих результатів і вартості ресурсів, витрачених у процесі її реалізації [3].

Результати оцінки використовуються, насамперед, для організації зворотного зв'язку з громадянами з метою внесення необхідних поправок як у конкретні проведені заходи, так і в програму подальших дій. Крім того, результати оцінки можуть використовуватися для складання подальших програм.

Відзначимо, що в даний час у розвинених країнах для оцінки ефективності та якості надання послуг населенню з боку регіональних і місцевих органів управління все ширше застосовується методика Загальної Оціночної Структури – “The Common Assessment Framework” (ЗОС / CAF). Загальна оціночна структура (ЗОС) – результат довгострокового співробітництва у сфері підвищення якості управлінської діяльності членів ЄС [19]. Вона була запропонована в допомогу адміністративним структурам у країнах ЄС для впровадження і використання технологій управління якістю в галузі державного та муніципального управління. Основною метою ЗОС є надання простої і легкої у використанні системи аналізу ефективності діяльності організацій державного сектора, включаючи і муніципальний рівень, в країнах Європи. У ЗОС входить 9 критеріїв, на основі яких оцінюється якість і ефективність управлінської діяльності різних державних органів щодо вирішення місцевих проблем, а саме: лідерство, політика та стратегія, управління людськими ресурсами, зовнішні партнерства і ресурси, управління процесами і змінами, результати, орієнтовані на клієнтів, результати, орієнтовані на службовців, вплив на громадськість, ключові робочі характеристики. Усі ці критерії агрегуються в так звану “модель зразкового управління”. За допомогою цієї моделі керівні структури мають можливість оцінювати не просто “якість” проведеної політики на політичному рівні, а й менеджмент, який переслідує мету досягнення якісної та ефективної роботи організації, а також те, яким чином

формулюється її політика, вирішуються завдання в галузі аналізу, вивчення перспектив розвитку і стратегічного планування.

Основні характеристики організації, що мають істотне значення в рамках оцінки ефективності її роботи, включають: високу якість надання послуг; ініціювання змін; менеджмент у сфері модернізації та організації внесення змін; дію в рамках законодавчої, правової та нормативної бази; демократичну відповідальність/підзвітність; дієвість; економічну ефективність. Значення критеріїв оцінюються експертним шляхом.

До інших важливих інструментів оцінки та підвищення ефективності роботи органів державного управління відноситься використання методу “benchmarking” (оцінка на основі базових показників). Цей метод засновується на такому припущенні – “ефективність починається з вимірювання, і те, що може бути виміряне, має бути зроблено” [9]. Він зарекомендував себе в якості ефективної стратегії вдосконалення роботи органів державного управління і став відомий як “модель ділового управління”. Коли в 1998 р. Євросоюз ухвалив рішення про початок реалізації ініціативи щодо підвищення якості муніципального управління, то протягом останніх десяти років державні організації поступово перейшли на оцінку своїх послуг на основі базових показників.

Застосування даної оцінки включає три основні етапи:

1. Розуміння того, які саме послуги надає організація.
2. Порівняння результатів організації з результатами інших подібних структур.
3. Розробка та реалізація заходів, необхідних для подолання розриву між своєю організацією та організаціями, що досягли в цій сфері діяльності кращих результатів.

Вищенаведені підходи до аналізу якості управління мають отримати досить широке застосування і в Україні.

Таким чином, можна стверджувати, що основні завдання інформаційно-аналітичної діяльності в сучасному державному управлінні полягають у такому:

- аналізі цілей і завдань, а також розробці варіантів стратегій державного, регіонального та місцевого розвитку;
- забезпеченні оперативного збору та обробки інформації в інтересах рішень управлінських завдань в умовах ситуації, що постійно змінюється;
- аналізі і оцінюванні отриманої інформації в контексті реалізації стратегії управління, виявленні сутності процесів та явищ, що відбуваються саме в цей час;
- виявленні думок ключових суб’єктів (державного, регіонального та місцевого) розвитку щодо процесів (соціальних, економічних, політичних), що відбуваються як на рівні окремої території, так і за її межами;
- узагальненні кращого досвіду управління і розробка пропозицій щодо його запозичення (впровадження);
- розробці критеріїв оцінки ефективності та результативності управлінської діяльності;
- синтезі нового знання (оцінка ризиків, розробка прогнозів тощо);
- доведенні результатів аналітичної роботи (нового знання) до всіх суб’єктів управління (структур, суб’єктів чи осіб, що приймають рішення).

Основними принципами інформаційно-аналітичної діяльності в державному управлінні є: цілеспрямованість; системність; актуальність; своєчасність; активність; ініціативність; достовірність; об'єктивність; повнота; безперервність; гнучкість; обґрунтованість [5, с. 97–105]. Розкриємо зміст наведених принципів аналітичної діяльності.

Цілеспрямованість – орієнтація аналітичної діяльності на досягнення конкретних цілей (результатів у практичній діяльності). Системність – комплексний аналіз проблем з урахуванням їх місця, ролі та взаємозв'язків у загальній структурі забезпечення державно-управлінської діяльності. Актуальність – аналітична діяльність повинна витікати з потреб практики, мати високу ступінь важливості в даний момент, у даній ситуації, для вирішення конкретної проблеми. Своєчасність – отримання і видача результатів аналітичної діяльності в необхідні терміни, у зручному вигляді і в формі, призначеної для безпосереднього використання суб'єктом управління. Активність – проведення аналітичної діяльності та видача її результатів незалежно від конкретних запитів користувачів з певним випередженням і елементами прогнозування. Для забезпечення ефективності дослідження необхідно визначення динаміки розвитку досліджуваної ситуації та передбачення можливих негативних наслідків, установлення і пояснення закономірностей зміни показників, що характеризують ситуацію, розробка сценаріїв її розвитку та експертне прогнозування. Ініціативність – виявлення та опис проблем, формулювання завдань і способів їх вирішення (у тому числі, що виходять за рамки традиційних уявлень). Вироблення не тільки оціночних результатів, але і конструктивних пропозицій і рекомендацій. Достовірність – урахування істинності вихідних даних аналізу, точності використовуваних кількісних даних, ступеня об'єктивності та обґрунтованості висновків, оцінок, пропозицій. Об'єктивність – відсутність тенденційності, неупереджене ставлення аналітика до дослідження і його результатів. Повнота – використання всієї наявної інформації, що відноситься до справи. При цьому передбачається висування і перевірка всіх можливих варіантів розвитку подій, версій про сутність і причини досліджуваного явища, визначення закономірностей його розвитку. Безперервність – організація постійно діючого інформаційно-аналітичного моніторингу ситуації. Гнучкість – можливість швидкої адаптації до змін внутрішнього та зовнішнього середовища без модифікації структури методів і засобів реалізації аналітичної роботи. Обґрунтованість – отримання аргументованих результатів аналітичної діяльності на основі сучасних досягнень науки, ефективних інформаційних та аналітичних технологій, прагнення до об'єктивно істинного і перевіреного знання, використання всього комплексу пізнавальних принципів і методів.

В умовах упровадження нових концепцій і підходів до державного управління, спрямованого на підвищення соціальної ефективності та результативності управління, а також на активне залучення до управління різноманітних суб'єктів розвитку, особливе значення набуває питання якісного

інформаційно-аналітичного супроводження державноуправлінської діяльності. Аналітика в державному управлінні – це сукупність принципів методологічного, організаційного та технологічного забезпечення управлінської діяльності, що дозволяє творчо та ефективно обробляти інформацію з метою вдосконалення якості наявних і отримання нових знань про процеси, що відбуваються на рівні окремої території, а також підготовки інформаційної бази для прийняття оптимальних управлінських рішень.

Інформаційно-аналітична діяльність завжди була спрямована на вирішення практичних управлінських завдань. Між тим, раніше, в умовах традиційних моделей управління, орієнтованих на стабільність внутрішнього і зовнішнього середовища, її завдання полягало в оцінці наявних фактів, контроль рівня і якості виконання прийнятих рішень. У сучасних умовах вона повинна робити акцент не на констатації фактів, а на “випередженні подій”, що дозволить суб’єкту управління об’єктивно оцінювати наявну ситуацію, прогнозувати її майбутній стан і приймати найкращі управлінські рішення, спрямовані на формування “кращого майбутнього”. Організаційне забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності в сучасних умовах стане предметом подальших досліджень.

Література:

1. *Ансофф И.* Стратегическое управление / И. Ансофф. – М. : Экономика, 1989. – 358 с.
2. *Бакуменко В. Д.* Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики : монографія / В. Д. Бакуменко. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 328 с.
3. *Василенко И. А.* Административно-государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия : учеб. пособие / И. А. Василенко. – изд. 2-е, перераб. и доп. – М. : Логос, 2001. – 200 с.
4. *Дегтяр А. О.* Державно-управлінські рішення: інформаційно-аналітичне та організаційне забезпечення / А. О. Дегтяр. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2004. – 224 с.
5. *Дзюндзюк В. Б.* Основи інформаційно-аналітичної діяльності в державному управлінні : навч. посіб. / [В. Б. Дзюндзюк, О. А. Котуков, Т. В. Кузнякова, Г. В. Даудова]. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2013. – 192 с.
6. *Корженко В. В.* Методологічні та евристичні інтенції сучасної концепції Governance [Електронний ресурс] / В. В. Корженко, В. В. Нікітін // Державне будівництво. – 2006. – № 1. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2007-1-1/doc/1/01.pdf>.
7. *Сморгунов Л. В.* Сравнительный анализ политико-административных реформ: от нового государственного менеджмента к понятию governance / Л. В. Сморгун // Политические исследования. – 2003. – № 4. – С. 50–58.
8. *Сморгунов Л. В.* Сетевой подход к политике и управлению / Л. В. Сморгун // Политические исследования. – 2001. – № 3. – С. 103–112.

9. Alford J. Why do Public-Sector Clients Coproduce: Toward a Contingency Theory? Administration and Society / J. Alford, 2002. – Vol. 34. – No 1. – P. 32–56.
10. Börzel T. A. Organizing Babylon – On the Different Conceptions of Policy Networks / Tanja A. Börzel // Public Administration. – 1998. – Vol. 76. – № 2. – P. 253–273.
11. Drechsler W. The ReEmergence of “Weberian” Public Administration after the Fall of New Public Management: The Central and Eastern European Perspective / Wolfgang Drechsler // Halduskultuur Administrative Culture. – 2005. – № 06. – P. 94–108.
12. Good governance: Guiding principles for implementation / The Australian Government’s Overseas Aid Program // The Australian Agency for International Development, Canberra. – August 2000. – P. 3–11.
13. Graham J. Governance Principles For Protected Areas / J. Graham, B. Amos, T. Plumptre // Policy Brief. – Ontario (Canada) : Institute on Governance, 2003. – № 15. – P. 6–14.
14. Hyden G. The Study of Governance / G. Hyden and M. Bratton (eds.). Governance and Politics in Africa. Boulder: Lynne Rienner Publishers, 1992. – P. 1–26.
15. Kooiman J. Modern Governance: New Government – Society Interactions / J. Kooiman, ed. – London : Sage, 1993 – 288 p.
16. Modernising government. Presented to Parliament by the Prime Minister and the Minister for the Cabinet Office by Command of Her Majesty. – London: Stationery Office, 1999. – 66 p.
17. Peters B. G. The Future of Governing / B. G. Peters, 2nd ed., Lawrence, KS : University Press of Kansas 2001. – 272 p.
18. Plumptre T. Governance and Good Governance: International and Aboriginal Perspectives / T. Plumptre, J. Graham // Institute On Governance. – 1999. – 27 p. – December 3.
19. Quality in social public services / Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. 2001 – 138 p.

Надійшла до редколегії 29.01.2014 р.

УДК 35:002.8

О. В. ЧЕРВЯКОВА

ІНТЕГРОВАНА СИСТЕМА ЧИННИКІВ ВПЛИВУ НА САМООРГАНІЗАЦІЮ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Виділено інтегровану систему чинників впливу на самоорганізацію системи державного управління. Запропоновано методiku її використання в завданнях аналізу та синтезу стратегічних та програмно-цільових документів.

Ключові слова: державне управління, виділення, вплив, інтегрована система, самоорганізація, чинники.